

CHIMAMANDA NGOZI ADICHIEOVA'

Milá Tjearwele

aneb

Feministický

manifest

v paměti

doporučeních

HOST

Milá Tjearwele

aneb

Feministický

manifest

v paměti

doporučeniích

DEAR IJEWELE

© 2017, Chimamanda Ngozi Adichie

All rights reserved

Translation © Petr Štádler, 2018

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0397-1 (PDF)

ISBN 978-80-275-0404-6 (EPUB)

ISBN 978-80-275-0405-3 (MobiPocket)

*Uju Egonuové.
A mé sestřičce Ogechukwu Ikemeluové.
Věnováno s nesmírnou láskou.*

Úvod

Když mě přítelkyně z dětství, skvělá, silná, laskavá žena, před pár lety požádala, abych jí poradila, jak má ze své holčičky vychovat feministku, jako první mě napadlo, že nevím.

Připadalo mi to jako příliš velký úkol.

O feminismu jsem ale přednášela, a kamarádka tak možná nabyla dojmu, že jsem na tohle téma odbornice. Za ta léta jsem taky pomáhala s dětmi celé řadě svých blízkých, děti jsem hlídala a podílela se na výchově synovců a neteří. Hodně jsem toho odkoukala a naposlouchala, a ještě víc se o tom napřemýšlela.

A když mě tedy kamarádka poprosila o radu, rozhodla jsem se, že jí napíšu dopis. Chtěla jsem, aby byl upřímný, poskytl jí praktickou pomoc a zároveň jí tak trochu zmapoval, jak

o feminismu uvažuji. A mírně poupravenou variantou toho dopisu je i tahle knížka.

Teď když mám sama rozkošnou holčičku, uvědomuju si, jak snadno se člověku rozdávají rady o výchově, když se s realitou toho nesmírně spleťtého úkolu sám nepotýká.

Přesto si myslím, že rozmlouvat o tom, jak děti vychovávat jinak, o tom, že je třeba usilovat o spravedlivější svět pro ženy a muže, je z mravního hlediska nutnost.

Kamarádka mi odpověděla, že „se bude snažit“ mými radami řídit.

A když si je teď čtu znovu už jako matka, dospívám ke stejnému předsevzetí: Budu se snažit.

Milá Ijeawele,

taková radostná událost! A taková rozkošná jména: Chizalum Adaora. Je to krásná holčička. Je jí teprve týden a už vypadá, že ji zajímá, co se kolem ní děje. Přivést na svět lidskou bytost je úžasná věc. Tady nestačí strohé „blahopřeju“.

Tvoje zpráva mi vehnala slzy do očí — víš, jak se já hloupá dokážu někdy rozněžnit. Pamatuj prosím, že úkol vysvětlit ti, jak dcerku vychovat v duchu feminismu, беру velmi vážně. A rozumím ti, když říkáš, že si nejsi vždycky jistá, jak na různé situace náležitě feministicky reagovat. Pro mě je feminismus zásadně záležitostí kontextu, nemám žádné pevně dané pravidlo. Nějakému receptu se nejvíc blíží mé dva „feministické nástroje“ a o ty bych se teď s tebou ráda podělila ze všeho nejdřív.

První slouží jako jakýsi výchozí bod, pevné, neochvějné přesvědčení, na kterém musí všechno stát. Jaké? Výchozí předpoklad tvého feminismu musí znít: Jsem důležitá. Jsem stejně důležitá. Žádné „kéž by“, žádné „pokud“. Jsem stejně důležitá. Tečka.

Druhý nástroj je otázka: Dopadlo by to v opačném gardu stejně?

Příklad: Řada lidí je přesvědčená, že kdyby žena chtěla na manželovu nevěru zareagovat feministicky, měla by ho opustit. Já si ale myslím, že feministické může být i rozhodnutí s ním zůstat — záleží na kontextu. Kdyby se Chudi vyspal s jinou ženou a tys mu prominula, udělal by on totéž, kdyby ses ty vyspala s jiným mužem? Pokud odpověď zní „ano“, tvoje rozhodnutí opustit mu vůbec nemusí duchu feminismu odporovat, protože ho neovlivňuje genderová nerovnoprávnost. Ve většině manželství je ovšem

realita bohužel taková, že by odpověď zněla „ne“, a odrážely by se v tom naše genderové stereotypy — ta absurdní představa, že „chlapi už jsou takoví“, což znamená, že máme na muže mnohem mírnější měřítko.

Několik doporučení, jak Chizalum vychovávat, bych pro tebe měla. Ale pamatuj, že i kdybys mě ve všem poslechla, stejně z ní může vyrůst jiná osobnost, než jsi doufala, protože tak to někdy v životě chodí. Důležité je, aby ses o to pokusila. A ze všeho nejvíc vždy důvěřuj svým instinktům, protože tě povede láska k dítěti.

A teď tedy k mým doporučením.

